

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház) Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztői hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félelelet Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Lengyel-magyar barátság

Azoknak a barát látogatásoknak sorában, melyeknek az utóbbi időben színhelye hazánk fővárosa, most a lengyelek küldöttségét üdvözölheti a magyar nép. Hétfőn délután lengyel kormányküldöttség érkezett Budapestre és ezzel megkezdődött a lengyel magyar barátság hete, amelynek egyik legjelentősebb mozzanata lesz a magyar-lengyel kulturális egyezmény megkötése.

A lengyel-magyar barátság századokra visszanyúló, mely történelmi hagyományokban gyökerezik. A lengyel és magyar nép sohasem került egymással szembe, sőt a hasonló sors a századok folyamán érzelmileg mindjobban egymáshoz fűzte a magyart és a lengyelt. A sorsközösség megmutatkozott a régmúlt századokban, amikor Magyarország és Lengyelország együtt védekeztek a német lovagrend nyugati hatalmi terjeszkedésével szemben. együtt vették fel a küzdelmet az Európára törő török ellen; III. Ulászló lengyel király, aki I. Ulászló néven magyar király is lett, a várnai csatában esik el. Az egyik legdicsebb lengyel király, a magyar Báthori István és később Lengyelországból indult el Rákóczi Ferenc szabadságharcos, aki — mikor Nagyménfőnél felfűrt a zászló — egy ideig lengyel földön talált menedéket.

A lengyel-magyar barátság csillogó fényen tűnik fel a későbbi időkben is. Legjobb magyarjaink emelik fel szavukat a lengyel szabadságról, viszont a lengyel nép vívő és hő fiait 1848-ban a magyar szabadságharc ügyéért szánják síkra, magyar honvédek élén harcol Dembinszky és a legendás hős Bem apó. A legújabb időkben, amikor a németek lerohanták Lengyelországot, dacára a magyarságra is nehezedő német nyomásnak, feltört a magyar neppől a sorsüldözött lengyelek iránti ősi rokonszenv és még az akkori reakciós kormányzat is kénytelen volt a közvélemény akaratának engedve a lengyelek számára menedéket biztosítani.

Mely gyökerei vannak tehát a két nép barátságának és érthető, hogy amikor most mindkét ország felezabaddult és a demokrácia újjáhalad, ezen a vonalon újra megtalálják egymást és a barátság szálait tovább fűzik. Az ősi rokonszenv és barátság most még zavartalanabban nyilvánulhat meg, még ösztönösebbé válik és a két felezabaddult nép széles rétegei mindinkább átírják a közös barátság jelentőségét.

Most még fokozottabban kiépítjük a megköltendő magyar-lengyel kulturális egyezményben a két ország közötti kapcsolatokat, melyek kezdetét adják a szorosabb politikai kapcsolatoknak. A magyar és lengyel népből közös vonás a kiirthatatlanság szabadságszeretete, a kultúra fejlesztése iránti vágy és egymás kulturális támogatása, aminek színtén mely gyökerei vannak. Hogy egyébre ne hivatkozzunk. Báthori István alapította meg a vilnai egyetemet, mindeket nép irodalma átszővődött az egymás iránti megbecsüléssel és ragaszkodással. Legnagyobb írónk vették témájakat a lengyel nép történetéből, sőt az újabb időkben, amikor a német gőzhenger letiporolta Lengyelországot, itt Magyarorszádon a menekült lengyel gyer-

Február eisején a külügyminiszterhelyettesek megkezdik tárgyalásukat az osztrák államszerződésről

Trygve Lie íótitkár nyilatkozata Magyarország UNO-felvételéről

Bécsi jelentés szerint a Szovjet Unió a kitézőt időpontban benyújtotta az osztrák államszerződés előkészítésével kapcsolatban a legfontosabb kérdésre, a német tulajdon kérdésre vonatkozó javaslatait, a külügyminiszterhelyettesek a tervezet időpontban, február 1-én megkezdik tárgyalásukat az osztrák államszerződés előkészítésére. A tárgyalásokon osztrák részről kisebb küldöttség élén Gruber külügyminiszter vesz részt megfigyelőként.

TRYGVE LIE

az Egyesült Nemzetek szervezeteinek főtitkára európai körúti során Prágába érkezett, ahol sajtótájékoztatót tartott. A MTI prágai munkatársának arra a kérdésre válaszolva, hogy vajjon a közeljövőben felveszike az Egyesült Nemzetek tagjai sorába Magyarországot és a többi délkelet-európai népi demokratikus országokat, Lie kijelentette, hogy Magyarország és a többi délkelet-európai népi demokráciák felvételi kérelmeik elutasítását méltánytalan k tartott, éppen ezért az a több beszédében hangsúlyozta, hogy ezeket az országokat fel kell venni az UNO tagjai közé. Természetesen ennek a kérdésnek a megvalósítása is a nagyhatalmak közötti surlódások megszüntetésétől függ. A főtitkár kijelentette, hogy a maga részéről mindent el fog követni a délkelet-európai demokráciák meglőbbi felvétele érdekében, mivel nézete szerint ez is fontos lépés a béke biztosításához vezető úton.

A SZOVJET-LENGYEL TÁRGYALÁSOKRÓL

Kiadott hivatalos közlemény megállapítja, hogy megvitatták a mindkét államot érdeklő politikai és gazdasági kérdéseket, megvizsgálták a nemzetközi politikai helyzetet, s a két kormány véleménye minden kérdésben teljesen megegyezett. Január 26-án szerződést írtak alá az 1948—1952 ben történő eredménye. árucsererendszer szabályozásáról, a Szovjetunió és Lengyelország között. E szerint a kölcsönös áruszállítások értéke több mint egy milliárd dollár. A Szovjetunió ezenkívül 450 millió dolláros hitelt nyújt Lengyelországnak ipari felszerelések vásárlására és további 200.000 tonna gabonát szállít Lengyelországnak.

A MOSZKVAI RÁDIO

hírmagyarázója Bevinnek a nyugati tömbre vonatkozó javaslataival kapcsolatban rámutatott arra, hogy a nyugati blokknak Bevintől most felvevett eszméje tulajdonképpen amerikai irányítás alatt álló tömböt jelent. Az angol sajtó nem rejti véka alá, hogy Bevin javaslatai nyugateurópai katonai szövetséget jelentenek, az Egyesült Államok vezetésével. A laborista vezető politikuskok az amerikai monopólisták akaratának teljesítésével mindinkább olyan útra térnek, amely ellenkezik a béke-

mekek igényeinek kielégítésére lengyel középiskola létesült. Olyan időben, amikor a lengyel földön sem működhetett szabad lengyel iskola.

és biztonság gondolatával. Az egyre növekvő demokratikus erők azonban szembenállnak a reakciós nagytöke üzelmeivel, a Truman és a Marshall-terv imperiaista tervével, a demokratikus béke megszervezésére irányuló szilárd akaratukat szembelorították ezzel az irányzattal. Allapítja meg a moszkvai rádió.

AZ AMERIKAI HADSEREG ÚJ FŐPARANCSNOKA

Truman emök hétfőn Bradley tábornokot Eisenhower utódjaként kinevezte az amerikai hadsereg főparancsnokává.

A FRANCIA NEMZETGYÜLÉS pénzügyi bizottsága — kizivárgott hírek szerint — 31 szavazattal 14 ellenében elvetette a frank leértékelésére benyújtott javaslatot.

AZ AMERIKAI KATONAI TÁMASZPONTTÁ AKARJÁK KIÉPÍTENI DODEKANEZOSZT

A Szabad Görögország rádiója jelenti, hogy amerikaiakból és görögökből álló bizottság érkezett Rhodosz szigetére és rögtön tárgyalásokat kezdett a sziget katonai kormányzójával azzal a szá-

dékkal, hogy amerikai légi és tengerészeti támaszpontot építsenek ki ezen a szigeten. Ezzel a hírral kapcsolatban a Szabad Görögország rádiója emlékeztette Görögország monarcho fasizta kormányát az Olaszországgal kötött egyezményükre, amely szerint nem erősítik meg ezeket a szigeteket.

Athéni jelentés beszámol arról, hogy 20 amerikai tiszt érkezett a monarcho fasizta harcóló csapatok közé.

Athéni jelentés közölte, hogy a Szovalisz kormány 500 löveg vásárol Amerikában. A lipsei rádió értesülése szerint a görög monarcho fasizta a nyár folyamán nagy támadást akarnak indítani a demokratikus görög hadsereg ellen.

Jelentéstételre hazahívták a berni magyar követet

A Svájci TI jelentése szerint a svájci államügyészség olyan közleményt adott ki, hogy Tarr László magánlevelezését felbontották, vagy annak másolatát leigólták. A közlés szerint besugó jelentéseket állított össze főleg Svájcban időző magyarok politikai magatartásáról és ezeket a jelentéseket nem felelt sajtóhelyekre továbbította, hanem budapesti fedőcíme juttatta el.

A közleménnyel kapcsolatban illetékes helyen közölték, a MTI-vel, hogy rendkívül megütközésel vették tudomásul a svájci államügyészség közleményét. Ebben a

jelzett „fedőcíme” ugyanis nem jelenthetek mást, mint azt, hogy a svájci hatóságok Tarr László magánlevelezését felbontották, vagy annak másolatát leigólták. A svájci közlemény is megerősíti azt az álláspontot, hogy Tarr László semmiféle magyar hivatalos helyre jégyzéket nem küldött az hogy magánlevelekben kitéjtelt véleményét, a svájci-magyar emigánsokról, az nem tiltott politikai hírszolgálat. A magyar kormányt ez a magyarázat természetesen nem elégíti ki. Illetékes helyen közölték, hogy

dr Tarr Lászlónak, a Magyar Távirati Iroda zürichi tudósítójának svájci hatóságok által történt indokolatlan letartóztatása ügyében a magyar kormány két ízben tiltakozott a svájci szövetségi kormánytól és felvilágosítást kért. A svájci államügyészségnek január 25-én közöltet közleménye, amelyet a MTI is ismertetett, egyáltalán nem volt kielégítő és ezért a külügyminiszter utasította dr Ottványi Imrét, Magyarország berni követét, hogy jelentéstételre haladéktalanul térjen vissza Budapestre.

A minisztertanács határozatai

Borsa Mihály lett az Anyag- és Árhivatal elnöke — Felszámolják az elágyott javak kormánybizottságát — Elkobozzák az állampolgárságuktól megfosztott személyek vagyónát — Javaslát a Kossuth-díj adományozására

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen hozzájárultak Varga István államtitkár felmentésével kapcsolatban dr Borsa Mihály országgyűlési képviselő, min. tanácsosnak az Anyag- és Árhivatal elnökévé való kinevezéséhez. Tárgyalták az E-hagyott Javak kormánybizottság felállításáról szóló rendeletet, el fogadták a belügyminiszter ama javaslatait, amely állampolgárságuktól megfosztott személyek vagyónának elkobzását rendeli el. Törvényjavaslát készült, mely megfosztott magyar állampolgárságuktól azokat a külföldön tartó-

kodó személyeket, akik a minisztérium felhívására nem tértek haza. Elfogadták a pénzügyminiszter rendeletét, mely szerint a részvényszájegyek és szövetkezetek legújabb négy százalékos osztalékot hethetnek ki. A Lánchíd újjáépítésének javára tíz filleres felárral félmillió kepes postai levelezőaport bocsátanak ki. Elfogadták a Kossuth-díj adományozásáról szóló törvényjavaslát, mely a magyar alkotómunka utamázását alapítja meg, végül elfogadták a közlegyelem tárgyában kiadandó államfői elhatározás tervezetét.

lerburg azt írja, hogy a szovjet sajtó a politikai és katonai eredményeket a legnagyobb objektivitással emlegeti. Kiderül a továbbiakban az is, hogy Hitler saját szövetségeseit sem avatja be szövettelenes terveibe és csak az utolsó pillanatban rajtaütésszerűen erőszakolta ki részvételüket ebben a háborúban. (MTI)

Nürnberg. A Wilhelmstrasse főtisztviselőinek nürnbergi perében titkos nácitervezet mu'attak be, amely szerint Ribbentrop Japán és Németország között akarta felosztani a világot. A terv szerint Anglia leverése után megalkotották volna a „Nagy német birodalmat”. Ehhez tartozott volna a Szovjet-Unió és a közkelet is. A japán befolyásos terület az Ural hegyláncolatáig tartott volna, és az elhatároló vonal a Kaspi tenger partja mentén, a Perzsa öböljéig húzódtott volna. Az Egyesült Államokkat másodrendű hatalom színvonalára süllyesztették volna és német uralom alá került volna Dél-Amerika is. (MTI)

Feltűnő leleplezések a wilhelmstrassei perben

Ribbentrop Németország és Japán között akarta felosztani a világot

Lipsee, jan. 27. A volt náci diplomaták ellen folytatott ügyrevezett „Wilhelmstrassei perben” a nürnbergi nemzetközi bíróság hétfői tárgyalásán az amerikai főügyész szerződés okmányokat terjesztett be. Ezek fejték derítettek a Szovjetunió elleni támadások előkészítésére. A német haditerv a Szovjetunió ellen az okmány szerint már 1940 végén minden részében készen volt. Hitlernek erre vonatkozó 1940 dec. 18-ával keletett parancsa ezekkel a szavakkal kezdődik: „A Wehrmachtnak fel kell készülnie arra, hogy nyomban az Ang-

lia elleni hadműveletek befejezése után gyors hadjáratban leverje Oroszországot.”

A parancs a továbbiakban mint várható szövetségeseket ebben a hadjáratban megemlíti Romániát és Finnországot. Megemlíti, hogy Szlovákia átvonulási területeként jön számításba és megjegyzi, hogy esetleg svédországi vasutak és utak állnak majd rendelkezésre a felvonásra és utánpótlás számára. Magyarországról és Bulgáriáról nem esik szó. Ugyanakkor, amikor Hitler hadműveleteket és háborút készített elő a Szovjetunió ellen, Moszkvában békepolitikát folytattak. Ez világosan kitűnik Schulenburg akkori német moszkvai nagykövet jelentéseiből is. Ezeket a főügyész szintén elterjesztette 1941 januárjában keltett titkos jelentésében. Schu-

Elbocsátások a külügyi szolgálatból

Budapest. A külügyi szolgálat demokratikus szellemi biztosítására felvitatott mostani vizsgálólat során száz alkalmazottiról állapították meg, hogy alkalmatlanok a követelményeknek nem felel meg. E szerint a rendszeres állásra kirevezett külügyi alkalmazottak mintegy húsz százaléka kiválik azonnal a külügyi szolgálatból. Minthogy a külügyminiszter pár nappal ezelőtt a rendeletnek megfelelően huszonevle ideiglenes alkalmazottat elbocsátott, ez az intézkedés közel százharminc alkalmazottat érint. (MTI)

Vasúti arcképes igazolvány-képek HORVATH, Simonffy utca 1/b.

